

קונטרס

ימי הספירה

יבאר ענין ספירת העמר בטוב טעם ודעת, ויסביר
איך שזה שיקף לכל אחד ואחד, ומה צריך האדם
לעשות בימים אלו, ואיך שבמים אלו יכולים
להתקרב אל הקדוש ברוך הוא בקלות.

בנוי ומיסד על-פי דברי

רבנו הקדוש והנורא, אור הגנוז והצפון

בוצינא קדישא עלאה, אדונינו, מורנו ורבנו

רבי נחמן מברסלב, זכותו יגן עלינו

ועל-פי דברי תלמידו, מורנו הגאון

הקדוש, אור נפלא, אשר כל רז לא אניס ליה

רבי נתן מברסלב, זכותו יגן עלינו

ומשלב בפסוקי תורה, נביאים, פתובים ומאמרי

תכמינו הקדושים מגמרא ומדרשים וזהר הקדוש

הובא לדפוס על-ידי

חסידי ברסלב

עיה"ק ירושלים תובכ"א

מוֹהֲרָא"ש נ"י אָמַר: בְּיוֹתֵר צְרִיכִים
לְהַקְפִּיד בְּיָמֵי הַסְּפִירָה, שְׁתִּהְיֶה אֲהָבָה
בֵּין נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, כִּי תִלְמִידֵי רַבִּי
עָקִיבָא נִסְתַּלְקוּ אָז, מִפְּנֵי שֶׁלֹּא כָּבְדוּ זֶה
אֶת זֶה, וְעָקַר הַתְּקוּן צָרִיף לְהִיּוֹת בְּיָמֵי
הַסְּפִירָה, לְאַהֲבָה אֶת כָּל בַּר יִשְׂרָאֵל
כְּנַפְשׁוֹ. וְלָכֵן צְרִיכִים אָז לַעֲשׂוֹת חֶסֶד
בְּיוֹתֵר אֶחָד עִם הַשְּׁנַי, וְזֶה עָקַר הַתְּקוּן
לְגַלוֹת הַמְּרָה שְׁאֵנוּ נִמְצָאִים בָּהּ, שֶׁהַכֹּל
עַל-יְדֵי שִׁנְאוֹת חָנָם, וְלָכֵן דִּיקָא בְּיָמֵי
הַסְּפִירָה צְרִיכִים לְמַסֵּר אֶת נַפְשׁוֹ בְּעִבּוּר
כָּל בַּר יִשְׂרָאֵל.

(אמרי-מוהרא"ש, חלק ב', סימן תתקפ)

קוֹנְטֵרַס

יְמֵי הַסְּפִירָה

.א.

קִדְמָה קִבַּלְתָּ הַתּוֹרָה סוּפְרִים אֶת הַיָּמִים

בְּנֵי וּבְנוֹתֵי הַיְקָרִים! עֲלֵיכֶם לְזָכֹר, שֶׁהַקְּדוֹשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא בָּרָא אֶת עוֹלָמוֹ וּמִנְהִיג אֶת עוֹלָמוֹ
בְּהַשְׁגָּחָה פְּרָטִי פְּרָטִית; כִּי בְּאַמֶּת אֵין שׁוּם
מְצִיאֹת בְּלִעְדָיו יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, וְהַכֵּל לְכֹל זֶה
אֱלֻקוֹת. וְאִם הָיִינוּ מִתְבוֹנְנִים בְּזֶה, אֲזִי כָּל חַיֵּינוּ
הֵיוּ הוֹלְכִים בְּצוּרָה אַחֲרַת לְגַמְרֵי. לָמָּה עוֹבְרִים
עֲלֵינוּ כָּל-כָּף הַרְבֵּה צְרוּת, יְסוּרִים, מְרִירוֹת
וְהִרְפָּתָקָאוֹת? מִפְּנֵי שֶׁהוֹצֵאנוּ אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא מִהַחַיִּים שְׁלָנוּ, אִם הָיִינוּ מְכַנְיָסִים אוֹתוֹ
יִתְבָּרַךְ בְּתוֹךְ חַיֵּינוּ, הַכֵּל הִזָּה נוֹהֵג אַחֲרַת. וְזוֹ
הִיִּתָּה גְלוּת מְצָרִים, שֶׁהָיִינוּ בְּמְצָרִים תַּחַת 'פְּרֻעָה',

שאלו אותיות 'פה-רע', דברנו כל מיני שטיות, ועל-ידי-זה המ'ח שלנו נכנס ב'מצרים' — אותיות: 'מצר-ים', המחין שלנו נצטמצמו, ואין אנו זוכים להרגיש את הקדוש-ברוך-הוא, שהוא יתברך נמצא ואין בלעדיו יתברך נמצא, שזו גלות מצרים. בעבור זה אומרים חכמינו הקדושים (בראשית רבה, פרשה טז, סימן ד'): כל הגליות נקראות על שם מצרים, היכן שרק נזכר ענין של גלות, זה על שם מצרים — מצר ים, המחין הם בגלות, שהמ'ח של האדם אינו מסגל לחשב שהקדוש-ברוך-הוא נמצא פה אתנו, עמנו ואצלנו. כל אחד חושב כאלו הקדוש-ברוך-הוא מסתתר באיזה מקום בעולמות העליונים, עד שיש האומרים (יחזקאל ח, יב): "עזב ה' את הארץ"; ובאמת אין לה שטות גדולה מזו, כי כל הבריאה כלה היא עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך, ובלעדיו יתברך אין לשום בריה שום קיום. ומשה רבנו הוא הצדיק האמת שבדור, והכניס בעם ישראל את הדעת האמת, שידעו שהוא יתברך נמצא ובלעדיו אין נמצא, וכך נגאלנו ממצרים. משה רבנו גלה לעם ישראל את הגלוי (דברים ד, לה): "אתה הראת לדעת, כי הוי"ה הוא אלהים, אין

עוד מלבדו"; ועל-ידי-זה הפסקנו לדבר שטיות
 מ'פה-רע', נעשה 'פה-סח'; הינו שהתחילו לדבר
 אל הקדוש-ברוך-הוא. כי ככל שאדם יודע יותר,
 שהקדוש-ברוך-הוא נמצא אתו, עמו ואצלו, כמו-
 כן מתחיל לדבר אל הבורא יתברך שמו. למה
 אדם אינו מסגל לדבר אל הקדוש-ברוך-הוא?
 מפני שאינו יכול להבין ולהשכיל ולהתבונן,
 שהקדוש-ברוך-הוא נמצא פה, כי אם אדם היה
 יודע, שהקדוש-ברוך-הוא נמצא פה, אתו, עמו
 ואצלו, ושומע כל דבור ודבור שמדבר, אזי היה
 מאד מכון לאשר אומר. כמוכא בדברי רבנו ז"ל
 (לקוטי-מוהב"ן, חלק א', סימן סב): ובאמת אם היה
 יודע האדם ידיעה בלב שלם, שמלא כל הארץ
 כבודו (ישעיה ו'), והקדוש-ברוך-הוא עומד בשעת
 התפלה ושומע התפלה, ודאי היה מתפלל
 בהתלהבות גדולה, והיה מדקדק מאד לכון את
 דבריו, אלא מפני שאין אדם יודע את זאת,
 נכנסות בו כפירות ואפיקורסות, וזה אשר מביאו
 לדבר שטיות. אדם יכול לדבר עם השני שעות
 על גבי שעות, הבלים והבלי הבלים, כל מיני
 לשון-הרע רכילות, ליצנות, נבול פה, בר מינן,
 ואינו שם על לבו שהוא יתברך נמצא פה, ואיך

יש לך זמן לדבר עם השני פטפוטי הבל וסרק
 ודבורים אסורים, כשהוא יתברך נמצא כאן?!
 בעבור זה אומרים חכמינו הקדושים (ערכין טו):
 כל המספר לשון הרע, אין אני והוא יכולים לדור
 בעולם; כי בזה שמדבר רע על זולתו, בזה מסלק
 את השכינה מן העולם. כי אם אדם היה יודע
 שהקדוש-ברוך-הוא נמצא פה אתנו, עמנו
 ואצלנו, לא היה לו פנאי לדבר דבורי הבל עם
 זולתו, אלא שהמח בגלות, אין יכולים להתבונן
 שהקדוש-ברוך-הוא נמצא פה, בשביל זה,
 רחמנא לצלן, אנחנו בגלות של 'מצרים' —
 'מצרים', 'פרעה' — 'פה-רע', מדברים כל דבר
 רע. אבל ברגע שהצדיק מכניס בנו את הדעת
 האמת, ומעורר אותנו מהשנה שאנחנו ישנים בה,
 כמובא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן
 ס'), כי יש בני-אדם שישנים את ימיהם, ואף
 שנדמה להעולם, שהם עובדים את השם ועוסקים
 בתורה ובתפלה, אף-על-פי-כן כל עבודתם —
 אין להשם יתברך נחת הימנה, כי נשארת כל
 עבודתם למטה, ואין יכול להתרומם ולהתעלות
 מעלה, אף הצדיק מעורר מהשנה, ועל-ידי-זה
 מתחילים לדבר אל הקדוש-ברוך-הוא, ונעשה

'פּה-סח'. ואין עוד תענוג יותר גדול מזה, שאדם
 מרגיש שהקדוש-ברוך-הוא נמצא אתו, עמו
 ואצלו, והוא מטיל עמו יתברך, ומדבר עמו
 יתברך. לזאת, תכף-ומיד כשזכינו לצאת
 ממצרים, הקדוש-ברוך-הוא צוה לנו לספור את
 הימים, שזה ספירת העמר "ממחרת השבת
 תספרו חמשים יום", תכף-ומיד ממחרת חג
 הפסח, עלינו להתחיל לספור ארבעים ותשעה
 ימים, וביום החמשים אז קבלת התורה. אומר
 מוהרנ"ת ז"ל (לקוטי-הלכות, פקדון, הלכה ד'): מהי
 כונת ספירת העמר, שאנו סופרים את הימים קדם
 קבלת התורה? אלא להורות שאי אפשר לקבל
 את התורה, אלא כשסופרים את הימים; לדעת
 שכל יום ויום הוא ספור ומנוי, אחרת אי אפשר
 לקבל את התורה. ובאמת אומרים חכמינו
 הקדושים (שבת פח.): תנאי התנה הקדוש-ברוך-
 הוא עם מעשה בראשית, ואמר להם: אם ישראל
 מקבלים התורה — אתם מתקיימין, ואם לאו —
 הריני מחזיר את העולם לטהו ובהו; מהי תורה?
 כתוב בזהר (מצרע נג): אמאי אקרי תורה, בגין
 דמורי וגלי מאי דההו סתום מניה. תורה מלשון
 הוראה, שמורה ומגלה מה שסתום מן האדם.

אנחנו מסתובבים בזה העולם הגשמי והחמרי, העב והגס, אנו רואים מדות רעות, תאוות רעות, שקר, שחיתות, אלימות, וחושבים שזה העולם, ובאמת 'עולם' נקרא לשון 'העלם', שנעלם בו אלקותו יתברך. מהי התורה? התורה מגלה שאין דבר גשמי, כי בכל פרט ופרט מעסקי העולם הזה יש אלקות, שהיא בחינת ההלכות שבתורה, כמו שנאמר (חבקוק ג, ו): "הליכות עולם לו", אל תקרי הליכות אלא הלכות (מגלה כח:); הקדוש-ברוך הוא מוליק את העולם דרך התורה הקדושה; דומם — יש בזה הלכות: אסור לחפור בור ברשות הרבים, אסור להניח מכשול ברשות הרבים, אסור לבנות בית שחלונותיו נגד חלונות חברו, שזהו בכלל הזק ראייה, צריכים לשים מעקה לגגו וכיוצא בזה, ובכל דומם ודומם יש הלכות, ואין העולם הפקר. על-ידי התורה נתגלה שבדומם יש אלקות. צומח — כל דבר שצומח יש בזה הלכות, פגון: כלאים, שביעית, תרומות ומעשרות וכו', אין הפקר! על יהודי לדעת, שבכל פרט ופרט מעניני זרעים יש בזה אלקות, עליו הראייה יש בזה הלכות, בכל פרי ופרי יש ברכות: "בורא פרי האדמה", "בורא פרי העץ"

וכו', בכל פֶּרֶט וּפְרֵט מֵהַצּוּמַח יֵשׁ אֱלֻקוֹת. חֵי —
 יֵשׁ בְּזֵה אֱלֻקוֹת, עָלְיוֹ הָרְאִיָּה יֵשׁ עַל זֶה הַלְכוֹת:
 שׁוֹר שֶׁנִּגַּח אֶת הַפָּרָה, מֵה מִתָּר לְאָכֹל, וּמָה אָסוּר
 לְאָכֹל, כָּל עֲנִינֵי שְׁחִיטָה, לְהַכְשִׁיר אֶת הַבָּשָׂר וְכו',
 בְּזֵה מֵרְאִים שְׁגָם בַּחֵי יֵשׁ אֱלֻקוֹת, וְעָלְיוֹ הָרְאִיָּה,
 כִּי יֵשׁ בְּזֵה הַלְכוֹת. מְדַבֵּר — כָּל הַהֲלָכוֹת שֶׁבֵּין
 אָדָם לַחֲבֵרוֹ, זֶה לֹא הֶפְקֵר, אָדָם לֹא יָכוֹל לַעֲשׂוֹת
 לְזוּלָתוֹ כְּרִצּוֹנוֹ, וְאִם מִזִּיק לוֹ — יִשְׁלַם. גְּנֵבָה
 וּגְזֵלָה, הוֹנָאָה וְכו', לְמִדִּים מִכָּאן, שְׁכָל הַבְּרִיאָה
 כְּלָה הִיא תוֹרָה, וּכְשֶׁאָדָם לוֹמֵד תוֹרָה, אֲזִי מְגַלָּה,
 שֶׁבִּתּוֹךְ הַבְּרִיאָה יֵשׁ אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, הֵיִשׁ עוֹד נֵעֵם
 וְזִיו וְחִיּוֹת וּדְבָקוֹת יוֹתֵר מִשְׁנֵתִּגְלָה לְאָדָם, שֶׁבְּכָל
 הַבְּרִיאָה כְּלָה יֵשׁ אֱלֻקוֹת, יֵשׁ תוֹרָה?! אֲבָל אָדָם
 אֵינּוּ יוֹדֵעַ מִחֲשִׁיבוֹת הַיּוֹם הַזֶּה, הוּא דוֹחָה אֶת
 זֹאת מִיּוֹם לְיּוֹם, כָּל יוֹם וְיוֹם הוּא אוֹמֵר: "מָחָר
 אֲנִי אֶתְפַּלֵּל לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, מָחָר אֲנִי אֶלְמַד
 תוֹרָה, מָחָר אֲנִי אֶקְיָם אֶת הַמִּצְוֹת" וְכו'. כָּל דָּבָר
 הוּא דוֹחָה מֵהַיּוֹם לְמָחָר, וְחוֹשֵׁב שֶׁהַיּוֹם זֶה כְּבָר
 לֹא יוֹם, הוּא נִשְׁבֵּר לְגַמְרֵי, שֶׁהַיּוֹם עָבַר כְּבָר רַב
 הַיּוֹם — וּמָה נוֹתֵר?! הַיּוֹם הוּא רַב עִם אֲשֶׁתּוֹ,
 עִם הַיְלָדִים, הַיּוֹם יֵשׁ לוֹ קִטְטָה עִם בְּנֵי-אָדָם,
 הַיּוֹם הוּא צָרִיךְ לְלַכֵּת לְסַעֲדָה, לְאִיזוֹ חֲתָנָה,

לאיזה ברית, לאיזו בר-מצוה, היום כבר איננו
 יום, ודוּחָה מיום ליום, "מחר אשנה את מדותי
 הרעות, מחר אהדל ממריבות בבית, מחר אהיה
 בשלום", תמיד דוּחָה למחר: על זה אנחנו
 צריכים להתחיל לספר את הימים, כדי לדעת
 שכל יום ויום מנוי וספור, ומה שזוכים לחטף
 ביום הזה, זה ישאר לנו. ממה נובע שדוּחָה מיום
 ליום, העקר לא היום הזה? זו קלפת עמלק,
 המכניס ספקות באדם (שמות יז, ז) — "היש הוי"ה
 בקרבנו אם אין", "ויבא עמלק, וילחם עם ישראל
 ברפידיים"; אומרים חכמינו הקדושים (סנהדרין
 קו.), שרפו ידיהם מדברי תורה. עמלק מכניס
 באדם קרירות: "היום הזה כבר לא שוה לשום
 דבר"; מזה אנו רואים, שבני-אדם מסתובבים
 מדכאים ביסורים, ממרמרים בעצבות וכו',
 וכשנשאלים: "מה קרה לך?" הם משיבים:
 "היום הזה מר לי, לא טוב לי". "מתי יהיה לך
 טוב?" נשאלים, והם עונים: "מחר. מחר אני
 מבטיח שאהיה בשמחה, מחר אני מבטיח
 שאלמד תורה, מחר אקום מקדם ואתפלל במנין,
 מחר לא אריב עם אף אחד". הכל אצלם —
 מחר. על זה בא משה רבנו, הצדיק האמת (שם

ט): "וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל יְהוָה שֶׁעַ, בְּחַר לָנוּ אַנְשִׁים וְצֹא הַלֶּחֶם בְּעַמְלֶק — מְחַר". בֹּא תִלְחַם עִם עַמְלֶק הָאוֹמֵר לָךְ — 'מְחַר', כִּי 'מְחַר' זֶה קִלְפָּה עֲצוּמָה. אָדָם צָרִיף לְדַעַת, שְׂאִין לוֹ רַק הַיּוֹם הַזֶּה, אִין מְחַר כָּלֵל וְכָלֵל. וְאִם אָדָם הוֹלֵךְ בְּאִפְן הַזֶּה, כָּל חַיִּיו חַיִּים אַחֲרִים לְגַמְרִי. וְזֶה עֲנִין "יְמֵי הַסְּפִירָה", שְׂאִנוּ סוּפְרִים אֶת הַיָּמִים, לִידַע אֲשֶׁר כָּל יוֹם הוּא מְנוּי וְסוּפֵר בְּחֶשְׁבוֹן צְדָק, וְהַיּוֹם הַזֶּה כְּבֹר לְעוֹלָם לֹא יִחְזֹר, וְעַל-כֵּן אִין לְדַחֵף מִיּוֹם לְיוֹם, אֲלֹא לְזַכֵּר, שְׂאִין לָךְ רַק הַיּוֹם הַזֶּה, וְרַק כֶּף מְצַלִּיחִים בַּחַיִּים.

ב.

כָּל יוֹם וְיוֹם הוּא דוֹר שָׁלֵם

בְּנֵי וּבְנוֹתֵי הַיְּקָרִים! עֲלֵיכֶם לְזַכֵּר, שְׁכָל יוֹם וְיוֹם זֶהוּ דוֹר חֲדָשׁ, כְּמוֹ שְׂאֵמֵר הַחֲכָם מְכָל הָאָדָם (קִהְלֵת א, ד): "דוֹר הוֹלֵךְ וְדוֹר בָּא". וְאוֹמְרִים עַל זֶה חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (מְדָרַשׁ רַבָּה שָׁם): בְּכָל יוֹם וְיוֹם נוֹלָדִים שְׂשִׁים רַבּוּא, וּבְכָל יוֹם מֵתִים שְׂשִׁים רַבּוּא. כָּל יוֹם וְיוֹם זֶהוּ דוֹר חֲדָשׁ; אִם הָיִינוּ מֵתְבוֹנְנִים מֵהִי הַחֲשִׁיבוֹת שֶׁל כָּל יוֹם וְיוֹם, אִיף

שְׁכַל יוֹם וַיּוֹם הוּא דוֹר שְׁלָם, לֹא הֵינּוּ דוֹחִים שׁוֹם דְּבַר לְיוֹם הַמָּחָר, כִּי אֵין לָנוּ רַק הַיּוֹם הַזֶּה. וְאִם אָדָם אוֹמֵר: "רַב הַיּוֹם עָבַר". נָשִׁיב לוֹ: "וַיֵּמָּה בְּכֵן?! " כְּמֵאמָרָם ז"ל (פְּסָחִים ד. וְעוֹד): מִקְצַת הַיּוֹם כְּכֵלוּ; אִם נוֹתֵר לָנוּ מֵהַיּוֹם שְׁעֵתִים, שְׁלֹשׁ אוֹ אַרְבַּע שָׁעוֹת, אִם נִתְפַּס עֲצָמָנוּ בְּיַדֵּינוּ עֲתָה, הַצֵּלָנוּ אֶת כָּל הַיּוֹם. וְאוֹמֵר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן עֶרֶב) עַל הַפָּסוּק (תְּהִלִּים צה): "הַיּוֹם אִם בְּקֵלוּ תִשְׁמְעוּ", מִי שְׁרוּצָה לִשְׁמַע בְּקוֹל הַקָּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, צְרִיךְ לְדַעַת שְׂאִין לוֹ רַק הַיּוֹם הַזֶּה; כִּי בְּדֶרֶךְ כָּל אָדָם דוֹחָה מִיּוֹם לְיוֹם אֶת עֲבוֹדָתוֹ עֲבוֹדַת ה', לֵאמֹר: "מָחָר אֶתְפַּלֵּל, מָחָר אֶלְמַד, מָחָר אֶקְרֵא אֶת הַמִּצְוֹת, מָחָר אֶהְיֶה בְּשִׂמְחָה". לְזֹאת מִי שְׁרוּצָה לִשְׁמַע בְּקוֹלוֹ יִתְבַּרַךְ, עָלָיו לָשִׁים אֶל לְבוֹ, שְׂאִין לוֹ כִּי אִם הַיּוֹם הַזֶּה, וּמָחָר הוּא עֲנִין אַחַר לְגַמְרֵי. וְאֵלוּ הֵם "יְמֵי הַסְּפִירָה", שְׂאֵנוּ סוֹפְרִים אֶת הַיְמִים לְפָנֵי קַבְּלַת הַתּוֹרָה, לְהוֹרֹת שְׂאִי אֶפְשָׁר לְקַבֵּל אֶת הַתּוֹרָה, אֶלֹא כְּשֶׁאֲנַחְנוּ סוֹפְרִים כָּל יוֹם וַיּוֹם. כִּי סוֹף כָּל סוֹף עָלֵינוּ לְצֵאת מִן הָעוֹלָם הַזֶּה, וְלֹא יוֹעִיל לְאַף אֶחָד מְאוּמָה, כְּמוֹ שְׁכָתוּב (בְּרֵאשִׁית ג, יט): "כִּי עָפָר אַתָּה וְאֵל עָפָר תָּשׁוּב"; צְרִיכִים לְצֵאת מִזֶּה

העולם, אל תחיו באשליות, כי תחיו לנצח, יגיע
היום שנצא מזה העולם. ובמה אנו יוצאים?!
האם אחד מכם שם לב, שכל יום ויום שעבר עליו
— מת, ואף פעם לא יחזר שוב. ומה נשאר
מהיום? רק מה שזכינו לחשב מהקדוש-ברוך-
הוא, רק מה שזכינו לקיים איזו מצוה ממצוותיו
יתברך, רק מה שזכינו שיש לנו מזוזה על פתח
ביתנו, ונשקנו את המזוזה, איזו זכות זו — בית
שיש על פתחו מזוזה. ומובא בזהר (ח"ג ש.):
מדוע נקראת 'מזוזה'? אלא אלו אותיות: 'זו
מות'. מי שיש לו מזוזה על פתח ביתו, ותמיד
מנשקה, אזי נסתלק ממנו המות. מה זה המות?
שאדם אינו זוכה להכירו יתברך. וכמאמר ז"ל
(ברכות יח.): רשעים בחייהם קרויים מתים; הגם
שמסתובבים בגופם עם עניבה מהדקת, עם כובע,
עם קרחת, עם כפה, בלי כפה, עם מכנסים קצרים
או ארכים, אבל הם בבחינת מתים; כי אם אדם
אינו מכיר את הקדוש-ברוך-הוא, הוא בבחינת
מת, אבל אם זוכה להכיר את הקדוש-ברוך-הוא,
וחושב רק ממנו יתברך, שכל הבריאה זה אלקות,
ומסתכל רק על רוחניות חיות אלקותו יתברך,
הוא בבחינת 'חי'. כמאמר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן,

חלק א'. סימן כא): בין חיים למיתה אין הפרש רק ד' אמות. עתה הגוף פה, ואחר-כך שם, בבית העלמין, אבל הנשמה תמיד חיה, כי היא חצובה מרוחניות אלקות, לזאת מי נקרא חי? הצדיקים, שהם דבוקים באין סוף ברוך הוא. לכן מה נשאר מהאדם? רק המצוות שזכה לקיים אותו היום: אדם זכה להניח תפלין — איזו זכות זו! כי המשיך מחיין עליונים על עצמו, אדם זכה ללבש ציצית, לאכל פשר, לברך ברכות להקדוש-ברוך-הוא, ברפת-המזון — איזו זכות היא זו! זה מה שישאר מהאדם, כל נקדה טובה שאדם עושה, זה ישאר לו לנצח-נצחים. אדם נותן פרוטה לצדקה — זה ישאר לו; נתת שקל לעני, החיית אותו, עזרת לו, זה ישאר לך לעד. נתת חמשה שקלים — אשריך ואשרי חלקך, נתת יותר — תבא עליך ברכה, וכן כל אחד כפי רבוי הזכיות שיש לו, ובזה הוא מחיה את היום. וזהו שכתוב אצל אברהם אבינו (בראשית כד, א): "ואברהם זקן בא בימים", ומוכא בזהר (עין ח"א קכט.), שאברהם אבינו השלים את ימיו, ובא עם כל ימיו להקדוש-ברוך-הוא. בשביל זה, בני ובנותי היקרים! סופרים את הימים לפני קבלת התורה,

כִּי אִי אֶפְשָׁר לְקַבֵּל אֶת הַתּוֹרָה, רַק עַל־יְדֵי
 שְׁסוּפְרִים אֶת הַיָּמִים, שְׁאָדָם יוֹדֵעַ שְׁכָל יוֹם וַיּוֹם
 סָפּוּר וּמְנוּי בְּמִנְיָן וּבְמִסְפָּר, וַיִּצְטַרֵּף לַתָּן דִּין
 וְחֻשְׁבוֹן עַל כָּל יוֹם וַיּוֹם, כִּי אֵין שׁוּם יוֹם הוֹלֵךְ
 לְרִיק, וְאֶפְלוּ שְׁעָה וְרָגַע אֵינָם הוֹלְכִים לְבִטְלָה.
 וְאִם הָיִינוּ זוֹכִים לְהִתְבּוֹנֵן בְּזֶה, אֲזֵי הָיִינוּ רוֹקְדִים
 בְּכָל יוֹם וַיּוֹם, וְהָיִינוּ שְׂמֵחִים וְעֲלִיזִים בְּכָל יוֹם
 וַיּוֹם עִם הַמְצוּוֹת שְׁאָנוּ זוֹכִים לְקַיֵּם. אֵיזוֹ זְכוּת יֵשׁ
 לָנוּ עִם יִשְׂרָאֵל, שְׁנִבְרָאנוּ מִזֶּרַע יִשְׂרָאֵל, וְלֹא עָשָׂנוּ
 כְּגוּיֵי הָאֲרָצוֹת, זֶה הַזְכוּת הַכִּי גְדוֹלָה. וְאוֹמֵר רַבְּנוּ
 ז"ל (לְקוּטֵי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן כ"א): עִם יִשְׂרָאֵל
 נִקְרָאִים עִם סְגָלָה, כְּמוֹ שְׂכֵתוֹב (דְּבָרִים ז, ו): "כִּי
 עִם קָדוֹשׁ אַתָּה לְהוֹי"ה אֱלֹהֶיךָ, בָּךְ בָּחַר הוֹי"ה
 אֱלֹהֶיךָ לְהִיּוֹת לוֹ לְעַם סְגָלָה מִכָּל הָעַמִּים אֲשֶׁר עַל
 פְּנֵי הָאָדָמָה"; וּמֵדוּעַ נִקְרָאִים בְּלִשׁוֹן סְגָלָה? אֵלָּא
 כְּמוֹ שְׂאֵינָנוּ יְכוֹלִים לְהַבִּין, מֵדוּעַ אִם עוֹשִׂים כָּךְ
 וְכָךְ, זֹהֵי סְגָלָה לְעַנְיָן פְּלוֹנִי, וְלֹא נִתֵּן לְהַסְבִּיר
 בְּשִׁכְל מֵדוּעַ זֶה כָּךְ, כִּי סְגָלָה — הֵינּוּ לְמַעְלָה
 מֵהַשְּׁכָל, כְּמוֹ־כֵן, מִמְּשִׁיךְ רַבְּנוּ ז"ל וְאוֹמֵר, עִם
 יִשְׂרָאֵל עִם סְגָלָה, אֲשֶׁר זֶה לְמַעְלָה מֵהַשְּׁכָל —
 מֵדוּעַ לְקַח הַקָּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא עִם מִתּוֹךְ הָעַמִּים,
 עִם יִשְׂרָאֵל, אֲשֶׁר הֵם הָעַם הַנִּבְחָר, עִם יִשְׂרָאֵל אֵף

פַּעַם לֹא יִתְעַרְבוּ בֵּין הַגּוֹיִים. וְכִמוֹ שְׂאוּמְרִים
 חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (שַׁבַּת פט.): מֵאֵז שֶׁקָּבְלוּ יִשְׂרָאֵל
 תּוֹרָה בְּסִינַי, יָרְדָה שְׂנֵאָה מֵאֲמוֹת הָעוֹלָם לְיִשְׂרָאֵל,
 הַגּוֹיִים שׁוֹנְאִים אֶת יִשְׂרָאֵל, וְאִף שֶׁהֶעֱרַב-רַב
 רוֹצִים לְבוֹלֵל אֶת נַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל בֵּין הַגּוֹיִים —
 הִיָּה לֹא תִהְיֶה, אָמַר רַבִּי שְׂמַעוֹן בַּר יוֹחָאי: הִלְכָה
 הִיא בִּידוּעַ שֶׁעָשׂוּ שׁוֹנְאֵי לְיַעֲקֹב (סִפְרֵי בַהֲעֲלוֹתָ ט, י;
 וּבְרַשׁ"י וַיִּשְׁלַח לַג, ד); גּוֹי שׁוֹנֵא יְהוּדִי, מְקַנֵּא בּוֹ, חָשׁ
 שֶׁהִיְהוּדִי יוֹתֵר מִמֶּנּוּ, הַקְּנֵאָה אוֹכֶלֶת בּוֹ בְּכָל פֶּה.
 לָכֵן עִם יִשְׂרָאֵל צְרִיכִים לְהִיּוֹת אוֹר לַגּוֹיִים,
 וְכִיצַד? עַל-יְדֵי קִיּוּם תּוֹרָה וּמִצְוֹת, יְהוּדִי שְׂזוֹכָה
 לְשֹׁמֵר שַׁבַּת, אֵיזוֹ זְכוּת זֹו? מֵאִי שַׁבַּת? שְׂמָא
 דְּקַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא הֵהִיא דְשָׁלִים מְכָל סְטְרוֹי (זֵהר
 ח"ב פח:); בְּזֵה שְׂאָדָם שׁוֹמֵר שַׁבַּת, מִמְּשִׁיךְ עָלָיו
 אוֹר זֵיו וְחַיּוֹת וּדְבָקוֹת הַבוֹרָא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ.
 הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא נָתַן לָנוּ רַמ"ח מִצְוֹת עֲשֵׂה,
 וְשִׁס"ה לֹא תַעֲשֵׂה, רַמ"ח מִצְוֹת עֲשֵׂה, שְׁזֵה כִּנְגֵד
 הַרַמ"ח אֵיבָרִים שְׁבָאָדָם, וְהַשִּׁס"ה לֹא תַעֲשֵׂה
 כִּנְגֵד הַשִּׁס"ה גִּידִים שְׁבָאָדָם, וְאוּמְרִים חֲכָמֵינוּ
 הַקְּדוֹשִׁים (עֵין מִכּוֹת כג:), שֵׁישׁ שְׁלֹשׁ-מֵאוֹת וְשָׁשִׁים
 וְחֲמֵשָׁה יָמִים בַּשָּׁנָה, וְכִנְגֵד זֵה יֵשׁ לָנוּ שְׁלֹשׁ-מֵאוֹת
 וְשָׁשִׁים וְחֲמֵשָׁה לֹא תַעֲשֵׂה, שְׁלֹא נַעֲבֹר עַל צִוּוֵי

הבורא, כל יום ויום צועק לאדם: אל תעשה בי רע, לא בי תעשה את הרע, אלא תדחה את הרע ליום המחר, וכן אומר יום המחר: אל תעשה בי רע וכו'. לזאת אנו סופרים את הימים לידע שכל יום ויום מנוי וספור, ואין יום אחד הולך לריק. ולכן צריכים לשמר על כל יום ויום, ולידע אשר את היום הזה כבר אף פעם לא יהיה לה. ולכן אשרי מי שמנצל את הימים, לקיים בהם רצונו יתברך, שהם קיום מצוותיו הקדושות, וכן לומד תורתו הקדושה, שהיא חכמתו יתברך.

ג.

הימים הם צמצומים לקבל בהם השגת אלקותו יתברך

בני ובנותי היקרים! עליכם לזכור, שהימים הם צמצומים לקבל בהם השגת אלקות. הקדוש-ברוך-הוא נקרא אין סוף ברוך הוא וברוך שמו, אין לנו שום משג ברוחניות אלקות, הקדוש-ברוך-הוא הלביש עצמו בימים, כמו שכתוב (תהלים לט, ה): "ומדת ימי מה היא"; הקדוש-ברוך-הוא צמצם עצמו כביכול בימים, כמו

שְׁאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן נו): יש
 לָנוּ שִׁבְעָה יָמִים בַּשָּׁבוּעַ, שֶׁהֵם כְּנֶגֶד שִׁבְעַת
 סְפִירוֹת: חֶסֶד, גְּבוּרָה, תְּפָאֶרֶת, נִצְחָה, הוֹד, יְסוּד,
 מַלְכוּת, שֶׁזֶה פְּרָצוּף אֶחָד, עוֹלָם אֶחָד, וְכַף הוֹלֵף
 הַשָּׁבוּעַ, שִׁבְעָה יָמִים מְרֻמְזֵין כְּנֶגֶד שִׁבְעִים שָׁנָה
 שֵׁישׁ לָנוּ. בַּשָּׁבִיל זֶה אָנוּ סוֹפְרִים אֶת הָעֵמָר שִׁבְעַת
 שַׁבָּתוֹת תְּמִימוֹת תְּהֵינָה, שֶׁהַשִּׁבְעַת שַׁבָּתוֹת שֶׁל יָמֵי
 הַסְּפִירָה תְּהֵינָה תְּמִימוֹת וְשְׁלֵמוֹת בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם
 יִתְבָּרֵךְ, וְלֹא יֵלֶךְ מֵהֶם רְגַע לְאִבּוּד, כִּי כָּל חַיֵּי
 הָאָדָם הֵם שִׁבְעִים שָׁנָה, כְּמוֹ שְׁאוּמֵר דָּוִד הַמֶּלֶךְ
 (תהלים צ, י): "יָמֵי שְׁנוֹתֵינוּ בָּהֶם שִׁבְעִים שָׁנָה",
 וְכֹל יוֹם וְיוֹם אָדָם צָרִיף לְהִזְכִּיר לְעֲצָמוֹ, שֶׁהַיּוֹם
 הַזֶּה צְמָצוּם וְלִבּוֹשׁ לְגִבֵּי הָאֵין סוֹף בְּרוּךְ הוּא:
 "הַיּוֹם הַזֶּה אֲנִי צָרִיף לְהַשִּׁיג אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-
 הוּא", "הַיּוֹם הַזֶּה אֲנִי צָרִיף לְחַשֵּׁב מִהַקְּדוּשׁ-
 בְּרוּךְ-הוּא", "הַיּוֹם הַזֶּה אֲנִי צָרִיף לְעֲשׂוֹת רְצוֹן
 הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְלִקְיָם מִצְוֹת וְלִלְמַד תּוֹרָה"
 וְכוּ', הֲאֵם אַתֶּם יוֹדְעִים, בְּנֵי וּבְנוֹתֵי הַיְקָרִים, מִהֵי
 תּוֹרָה? אִם הֵינּוּ זוֹכִים לְהִתְבּוֹנֵן, כִּי הַתּוֹרָה
 הַקְּדוּשָׁה הִיא חֻמַּתוֹ יִתְבָּרֵךְ, וּבְזֶה שְׁאָדָם לוֹמֵד
 תּוֹרָה הוּא נִכְלָל בְּתוֹךְ חֻמַּתוֹ יִתְבָּרֵךְ, אֲזַי הֵינּוּ
 עוֹסְקִים רַק בַּתּוֹרָה. לְזֹאת אוֹמְרִים חֻמַּיִנוּ

הַקְדוּשִׁים (קִהְלֵת רַבָּה ט, כד): הוֹאִיל וְהֵבֵל הֵם יָמָיו
 שֶׁל אָדָם וְכִצֵּל הֵם, מָה הֵנְאָה יֵשׁ לוֹ בַּחַיִּים? אֵלֶּא
 יִתְעַסֵּק בְּדַבְרֵי תוֹרָה שְׁכָלָם חַיִּים; הַיּוֹם פּוֹרֵחַ,
 הֶבֶה נִתְחִיל לְהַסְתַּכֵּל מָה הִיָּה אֶתְמוֹל? לֹא נִתְבוֹנֵן
 וְנִחְשֵׁב וְנִחְקֹר מַה יִּהְיֶה מָחָר?! הֶבֶה נִסְתַּכֵּל
 בַּחֲזָרָה מָה הִיָּה אֶתְמוֹל, אֵיךְ עָבַר עָלֵינוּ יוֹם
 הָאֶתְמוֹל, וְזוֹ הַתּוֹכְחָה הַכִּי גְדוֹלָה לְאָדָם, אִם
 רוֹצֵה לְהוֹכִיחַ אֶת עֲצָמוֹ שֶׁטָּעָה בַּחַיִּים, שִׁיתְבוֹנֵן
 עַל יוֹם הָאֶתְמוֹל, כְּדַכְתִּיב (בְּרֵאשִׁית לֹא, מֵב): "וַיִּכַּח
 אִמְשׁ", אִם רְצוֹנָךְ לְהוֹכִיחַ אֶת עֲצָמְךָ — תִּסְתַּכֵּל
 עַל אִמְשׁ; אִמְשׁ הִסְתוּבְּבָנוּ שְׁבוּרִים וְרְצוּצִים,
 בְּדַכָּאוֹן, בְּעֲצָבוֹת וּבְמֵרִירוֹת, דְּמֵינוּ לְעֲצָמָנוּ:
 "הֲלוֹאֵי וְהֵינּוּ זוֹכִים בְּפִיס" וְכוּ', הִסְתוּבְּבָנוּ מְלֵאֵי
 דְּמִיוֹנוֹת: "לוֹ הֵינּוּ עֲשִׁירִים גְּדוֹלִים" וְכוּ', אוֹ כֹּל
 הַיּוֹם רִכְנּוּ עִם הָאִשָּׁה, הִשְׁפִּלְנוּ אֶת הַיְלָדִים,
 הִסְתוּבְּבָנוּ, רַחֲמָנָא לְצַלָּן, בְּדַכָּאוֹן פְּנִימִי, שְׁכַבְנוּ
 בַּמָּטָה כְּפֶגֶר מֵת, וַיְמָה פְּעַלְנוּ עִם כָּל זֹאת? הֲלֹא
 הַיּוֹם הִיָּה מֵת, עָבַר עִם מְאוּמָה, וְזוֹ הַתּוֹכְחָה הַכִּי
 גְּדוֹלָה. לְזֹאת, בְּנֵי וּבָנוֹתֵי הַיְקָרִים! עָלֵינוּ לְזָכֹר,
 שֶׁהַיָּמִים הֵם צְמֻצוּמִים לְקַבֵּל בָּהֶם הַשְּׂגַת אֱלֻקוֹתוֹ
 יִתְבָּרֵךְ, עַל־כֵּן בָּאוּ הַיּוֹם — בַּשָּׁעוֹת שְׁעוֹד נוֹתְרוּ
 לָנוּ, הַיּוֹם הַזֶּה דִּיקָא, לְמֵלֵא בּוֹ תִּכֵּן רוּחָנִי! הֶבֶה

היום נלמד תורה! נקיים עוד היום כמה מצוות!
 נדבר אל הקדוש-ברוך-הוא! נאמר כמה מזמורי
 תהלים! נחטף כמה פרקים משניות! נתלבש
 במצוות! כמו שרבנו ז"ל אמר (שיחות-הר"ן, סימן
 כג): אשרי האדם שאוכל בכל יום פרקים משניות,
 ושונה אחר-כך כמה מזמורי תהלים, ומתלבש
 במצוות; כי זה האכילה, השתיה והלבושים של
 הנשמה. לזאת, בני ובנותי היקרים! באו עוד
 היום נתחיל לשמח! וחכמינו הקדושים אומרים
 (תנחומא שמיני): אין השמחה ממתנת לאדם, לא כל
 מי שמח היום שמח למחר; באו היום נתחיל
 לשמח! באו היום נחדל עם השטיות והדמיונות
 והמחשבות של ההבל שלנו, שיהיו לנו מליונים,
 ונהיה מלכים, ונמשל על בני-אדם, הבה נעזב את
 השטיות והדמיונות שלנו, נתחיל להתקרב אל
 הקדוש-ברוך-הוא עוד היום הזה, נתחיל לדבר
 אל הקדוש-ברוך-הוא, באו היום הזה, שנותרו
 לנו בו שעות ספורות, נתודה אליו יתברך, ונשוב
 בתשובה. אלו הם "ימי הספירה", כף סופרים את
 הימים, וזה עקר הגדלה של בר ישראל, שסופר
 כל יום ויום. ובשביל זה אנו אומרים בכל יום:
 "היום יום ראשון בשבת, שבו הלויים היו

אומרים על הדוכן בבית-המקדש, היום יום שני בשבת, שבו היו הלויים אומרים על הדוכן בבית-המקדש, היום יום שלישי וכו', כל יום ויום אנחנו סופרים, כי אנו יודעים שכל יום ויום זהו צמצום להשיג בו רוחניות חיות אלקותו יתברך, ולכן אנו סופרים את הימים, ומחזיקים אותם חשובים ביותר, כי כל יום הוא צמצום לגבי האין סוף ברוך הוא.

ד.

נשמות ישראל צריכות להתאחד יחד בימים אלו בני ובנותי היקרים! אם אנחנו נכניס בנו, שכל יום ויום הוא יום חדש, אז נדע שביום הזה צריכים להתאחד יחד נשמות ישראל. מאין באות השנאה והקנאה ששורות, רחמנא לישזבן, בין אחד לשני? מפני שלא יודעים שהיום הזה הוא יום, ועל כל יום ויום יצטרכו לתת פעם דין וחשבון, ומזה בא שאדם עושה עול לזולת, ומזה נברא הסמ"ך-מ"ם, שכל ענינו להחשיך עינינו, והוא נתלבש בבני-אדם, שגורמים העלם והסתור, שלא יראו אלקות, שלא ירגישו אמתת מציאותו

יתברך, ומזה בא כל הענין של הפרד ומשל, להפריד בין עם ישראל, כדי שהוא יוכל למשל ביניהם. ובעבור זה נפטר תלמידי רבי עקיבא בימי הספירה. ומדוע? על שלא נהגו כבוד זה בזה. לרבי עקיבא היו עשרים וארבעה אלף תלמידים, וכלם נפטרו בפרק אחד, מפני שלא נהגו כבוד זה בזה, כמאמרם ז"ל (יבמות סב:); ומדוע לא נהגו כבוד האחד בזולתו? מפני שלא ידעו שכל יום ויום ספור ומנוי; אם אדם היה יודע, שכל יום ויום מנוי, היה אוהב את זולתו ומכבדו, כי יהודים צריכים לחיות ביחד באהבה ובאחדות. מאין נובע, שיהודי שונא יהודי אחר? למה ישנה הגזענות, למה קימים ההפרשים וההבדלים בין נשמות ישראל?! הלא כלנו חוזרים לאותו מקום — אל הבינה, אל כסא הכבוד, שמשם נלקחו כלל נשמות ישראל, כמו שאומר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן א'), שנשמות ישראל באות מעולם הבינה, שרשי נשמות ישראל באים מכסא הכבוד, ולשם אנו חוזרים, אזי מדוע לשנא זה את זה?! אב אחד לכלנו, האבא שבשמים! ומאין אם כן יש דבר כזה, שאחד לא ינהג כבוד בזולתו? מהסמ"ך-

מ"ם; כי בשביל הבחירה והנסיון נברא הסמ"ך - מ"ם, שהוא היצר הרע, והוא המלאך המשחית, והוא מלאך המות, להעלים ולהסתיר אלקותו יתברך, ומתלבש בכל מיני שקרנים, רמאים וצבועים, המתחזים כאלו הם רבנים, מנהיגים, כאלו הם מקבלים, ונותנים תקונים, ולמעשה, מוליכים את העם שולל. ואלו ימי האבל שיש לנו בימי הספירה, שאסור להתחתן בימים אלו, אסור לשמע כלי זמר בימים אלו, ואסור להסתפר בימים אלו, מחמת שלא זכינו לזכר, אשר כל יום ויום מנוי וספור. ומזה בא, שמתו תלמידי רבי עקיבא. ובאמת אומרים חכמינו הקדושים (בראשית רבה, פרשה סא, סימן ג'), שכל התלמידים של רבי עקיבא בפרק אחד מתו, למה? שהיתה עינם צרה אלו באלו, אחד לא היה יכול לסבל את זולתו. מאין בא דבר כזה, שאין יכולים להתאחד יחד, אין יכולים לאהב זה את זה, רחמנא לישזבן, אשר אלו ימי האבל הכי גדולים? מפני שאיננו זוכים לזכר, אשר כל יום ויום מנוי וספור. ומהיכן בא, שאיננו זוכים לזכר את חשיבות הימים? מנאופ, רחמנא לישזבן; הסמ"ך-מ"ם ממלא את העולם עם כל מיני

תמונות תועבה, שקוץ, תעוב, זהום וערם, ומזה בא פגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, ושאר מיני גלוי עריות, רחמנא לצלן, אשר משם בא, שהמח מקלקל, ומשם באה השנאה, שאחד שונא את זולתו. לזאת אומר האר"י הקדוש (לקוטי-תורה בלק): מי היו עשרים וארבעה אלף תלמידי רבי עקיבא? הם היו גלגול של עשרים וארבעה אלף איש שמתו בבעל פעור; אשר אז זמרי בן סלוא היה נואף, ובא בעזות נגד משה רבנו, והכשיל עשרים וארבעה אלף נשמות ישראל בנאוף ובזהמה, ועכשו הצרכו להתקן. כי הצדיק האמת מגלה את הקדוש-ברוך-הוא לכלם, ומפרסם: תדעו, שאין בלעדיו יתברך כלל, וכל יום ויום מנוי וספור, לכן אנו צריכים לקדש את עצמנו, עם ישראל הוא עם קדוש, כמו שכתוב (ויקרא יט, ב): "קדושים תהיו כי קדוש אני", אומר הקדוש-ברוך-הוא, ישראל צריכים להתקדש, כי הקדוש-ברוך-הוא גם-כן, כביכול, קדוש. ומה אנו רואים? שהערב-רב רוצים לערב בין נשמות ישראל גויות לבוללם ביניהם, ולכן אנו רואים, שהולכים בלי צניעות כחיות השדה. אך עם ישראל הם חלק אלוך ממעל, ולכן צריכים

להבדל ממעשי הגויים המזוהמים, וצריכים לילך בצניעות, בטְהֵרָה ובקדְשָׁה, וְזֶה הַגָּאוֹן שְׁלֵנוּ, שְׁאִינְנוּ מִסְתּוֹבְבִים עֲרָמִים וְעֲרָמוֹת כְּחִיּוֹת הַשָּׂדֶה, זֶה הַגָּאוֹן שְׁלֵנוּ. אָבֵל קָם נֶגֶד מֹשֶׁה רַבְּנוּ נוֹאֵף גָּדוֹל — זְמֵרֵי בֶן סָלוּא; כִּי מִי שֶׁמְדַבֵּר נֶגֶד צַדִּיק הָאֵמֶת — הוּא נוֹאֵף, כִּי אֵין מִי שֶׁיְדַבֵּר נֶגֶד צַדִּיק הַדְּבוּק בְּהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֶלָּא אִם הוּא פָּגוּם וְנוֹאֵף. וְקָם מֹשֶׁה רַבְּנוּ, וּמַגִּילָה לְכֻלָּם: "וּסְפַרְתֶּם לָכֶם מִמִּחְרַת הַשַּׁבָּת", מֵאַחַר שֶׁיִּצְאֲנוּ מִמִּצְרַיִם, עָלִינוּ לְסַפֵּר אֶת הַיָּמִים. אָבֵל אִם אִינְנוּ רוֹצִים לְשָׁמֵעַ בְּקוֹל הַצַּדִּיק הָאֵמֶת, אֶלָּא כָּל יוֹם וְיוֹם אָנוּ מְבַלִּים בְּשִׁטּוֹת, מִזֶּה בָּא מֵהַ שָׂבָא, שְׂבַנֵי-אָדָם נִכְשָׁלִים בְּנוֹאֵף; כִּי אִם הָיָה יוֹדֵעַ, אֲשֶׁר כָּל יוֹם הוּא מְנוּי וְסָפוּר בְּחֻשְׁבוֹן צֶדֶק, אֲזִי הָיָה הַמַּחְשָׁלָם, וְלֹא הָיָה נִכְשָׁל בְּנוֹאֵף, רַחֲמָנָא לְצַלָּן. לְזֹאת, בְּנֵי וּבְנוֹתֵי הַיְקָרִים! בָּאוּ בְיָמֵים אֵלֵינוּ נִתְאַחַד יַחַד, כִּי רַבִּי עֲקִיבָא בָּא וְאָמַר: "וְאַהֲבַת לְרַעְיָה כְּמוֹךָ" זֶה כָּלֵל גָּדוֹל בַּתּוֹרָה (יְרוּשְׁלַמֵי גְדָרִים ט, ד). אִם רְצוֹנֵנוּ לְקַבֵּל אֶת הַתּוֹרָה, עָלִינוּ לְקַבֵּל עַל עַצְמָנוּ אֶת הַמִּצְוָה שֶׁל "וְאַהֲבַת לְרַעְיָה כְּמוֹךָ" — לְאַהֲבֵת אֶת כָּל יְהוּדֵי בְּלֵי יוֹצֵא מִן הַכָּלָל. הִנֵּה אָנוּ עֹדִים לְמִצִּיאוֹת הַמָּרָה שֶׁל הַקְּנָאָה וְהַשְּׁנָאָה שְׁשׂוּרוֹת

בַּיְנֵינוּ, שְׁאֶחָד מְדַבֵּר עַל הַשָּׁנִי, אֲשֶׁר הַכֹּל נֹבֵעַ רַק
 מִחֲמַת נְאוּף, מִי שְׁנוֹאֵף — הוּא דִּיקָא שׁוֹנֵא אֶת
 הַזּוּלָּת, כִּי מִי שְׁקָדוּשׁ וְטָהוּר וְדְבוּק בְּהַקְדוּשׁ-
 בְּרוּךְ-הוּא, הוּא רוֹאֵה שְׁכָלֵל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל בְּאוֹת
 מְאוֹתוֹ מְקוּם, מֵהֵיכָן שֶׁנִּשְׁמָתוֹ בָּאָה — מִכֶּסֶּא
 הַכְּבוֹד. לְזֹאת, בְּנֵי וּבְנוֹתֵי הַיְקָרִים! דִּיקָא בְּיָמִים
 אֵלֶּה, עָלֵינוּ לְהִתְאַחַד יַחַד, וְלֶאֱהָב אֶת הַזּוּלָּת,
 וְנַעֲשֶׂה סוּף וְקֶץ לְשִׁנְאָה שֶׁהָאֶחָד שׁוֹנֵא אֶת זּוּלָּתוֹ,
 הָבָה נִשְׁלִים זֶה עִם זֶה, כִּי כָּל יוֹם וְיוֹם הוּא יוֹם,
 וְחָבַל שֶׁיַּעֲבִרוּ הַיָּמִים הַטּוֹבִים שֶׁלָּנוּ בְּקִנְיָה
 וּבְשִׁנְאָה, בְּמִרְיָבוֹת וּבְמַחְלָקָת, כִּי סוּף כָּל סוּף
 נִצְטָרֵף לְעֶזֶב אֶת זֶה הָעוֹלָם, וְלֹא יוֹעִיל לָנוּ כְּלוּם.
 וְלָכֵן צְרִיכִים לֶאֱהָב אֶת כָּל בֵּר יִשְׂרָאֵל. וּמִי שֶׁזּוֹכֶה
 לֶאֱהָב אֶת כָּל בֵּר יִשְׂרָאֵל, סִימָן שֶׁזּוֹכֶה כְּבָר
 לְשִׁלְמוֹת הַדַּעַת, שֶׁבָּא עַל-יְדֵי קִדְשַׁת הַבְּרִית,
 אֲשֶׁרֵי לוֹ!

ה.

אָסוּר לְהִתְנַאֵשׁ בְּשׁוּם פָּנִים וְאִפֹּן, אֲפִלּוּ בְּנָה
 וְאַחֲר־כֵּן נִחְרָב — יַחְזוּר וְיִבְנֶה מִחֲדָשׁ

בְּנֵי וּבְנוֹתֵי הַיְקָרִים! זְכְרוּ הֵיטֵב, שְׁאֶסוּר

לְהִתְיַאֵשׁ בְּשׁוּם פָּנִים וְאַפָּן, אֶפְלוּ שְׁעֵבֶר עֲלֵינוּ מֵה
 שְׁעֵבֶר, נִכְשַׁלְנוּ בְּכָל מִיָּנִי עֲבֵרוֹת שְׁבַע עוֹלָם, אוֹמֵר
 רַבְנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן עח): אֵין שׁוּם
 יַאוּשׁ בְּעוֹלָם כָּלָל, אֵין דְּבָר כְּזֶה יַאוּשׁ. אֶפְלוּ
 בְּנִיתִי מֵה שְׁבַנִּיתִי, וְלִבְסוּף בָּאוּ וְהַחֲרִיבוּ אֶת הַכֹּל
 — אָסוּר לְהִתְיַאֵשׁ, אָסוּר לִי לַעֲזוֹב אֶת עַצְמִי,
 כְּאֵלוּ זֶה סוּף הָעוֹלָם, כִּי כָּף אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ
 הַקְּדוּשִׁים (יְבָמוֹת סב:): רַבִּי עֲקִיבָא אוֹמֵר, לָמַד
 תּוֹרָה בְּיַלְדוּתוֹ, יִלְמַד תּוֹרָה בְּזַקְנוּתוֹ, הָיוּ לוֹ
 תַלְמִידִים בְּיַלְדוּתוֹ, יֵהִיוּ לוֹ תַלְמִידִים בְּזַקְנוּתוֹ,
 שְׁנֵאמַר (קֹהֶלֶת יא, ו): "בְּבִקְרָה זֶרַע אֶת זֶרַעַךְ וְלַעֲרֹב
 אֶל תִּנַּח יָדְךָ"; אוֹמְרִים עַל זֶה חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים,
 שְׂרַבִּי עֲקִיבָא הָיוּ לוֹ שְׁנַיִם-עֶשֶׂר אֱלָף זׁוגוֹת
 תַלְמִידִים, וְכֻלָּם מֵתוּ בְּפֶרֶק אֶחָד. תִּתְאַרוּ
 לַעֲצַמְכֶם, רַבִּי מְקִים יְשִׁיבָה קְדוּשָׁה שֶׁל עֶשְׂרִים
 וְאַרְבָּעָה אֱלָף תַלְמִידִים — כַּמָּה זְמַן הוּא מְשַׁקֵּיעַ
 בְּזֶה?! וּבְפֶרֶט שְׁכָל תַלְמִיד וְתַלְמִיד מְבַטֵּל אֶת
 זְמַנוֹ הַיָּקָר שֶׁל הַרְבֵּי, הוּא צָרִיךְ לְהַקְיָמָם, לְעוֹרְרָם
 שְׁיִלְכוּ לַמְקוּוֹה, לְהִתְפַּלֵּל, שְׁיַקְיָמוּ אֶת הַמְצוּוֹת,
 שְׁיִלְמְדוּ, שְׁיֵאכְלוּ, שְׁיִתְנַהֲגוּ בְּדֶרֶךְ אֶרֶץ, וְיִלְכוּ
 לִישׁוֹן, וְזֶה עִם תַלְמִיד אֶחָד וְכוּ', וְלַרְבֵּי עֲקִיבָא הָיוּ
 עֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה אֱלָף תַלְמִידִים! אֲזִי כַּמָּה טְרָדוֹת

ויגיעות טרח ויגע עמָהֶם, ולבסוף כָּלֶם נפְטָרוּ.
 רבי עקיבא הָיָה צָרִיף לְהַשְׁבֵּר לְגַמְרֵי — הֵיכָן
 תְּלַמְּדֵי?! הַקְּמָתִי יְשִׁיבָה גְדוּלָה, קִרְבָּתִי כָּל-כָּף
 הַרְבֵּה אַנְשִׁים לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְכָלֶם
 עֲזוּבוּנִי?! אַף רַבִּי עַקִּיבָא לֹא הִתְיַאֵשׁ וְלֹא נִשְׁבַּר,
 אֲלֹא הִתְחִיל מִחֲדָשׁ, בָּא לְתַלְמִידֵי חֲכָמִים
 שְׂבָדוּרוֹ, וְהִקִּים תְּלַמְּדִים חֲדָשִׁים, וְאֵילוּ?
 תְּלַמְּדִים כָּאֵלוֹ, שֶׁהֵם הָאִירוּ אֶת כָּלֶל נִשְׁמוֹת
 יִשְׂרָאֵל עַד הַיּוֹם, שֶׁבָּעָה תְּלַמְּדִים חֲדָשִׁים
 הַעֲמִיד: רַבִּי מֵאִיר, רַבִּי יְהוּדָה, רַבִּי יוֹסִי, רַבִּי
 שְׁמַעוֹן בֶּר יוֹחָאִי, רַבִּי אֶלְעָזָר בֶּן שְׁמוּעַ, רַבִּי יוֹחָנָן
 הַסַּנְדְּלָר, וְרַבִּי אֶלְיָעָזָר בֶּן יַעֲקֹב. תִּתְאַרְוּ לְעַצְמְכֶם!
 אַחַר שֶׁעָבַר עָלָיו מֵה שֶׁעָבַר, לֹא הִתְיַאֵשׁ, אֲלֹא
 הִקִּים תְּלַמְּדִים חֲדָשִׁים שֶׁהָאִירוּ לְכָלֶל נִשְׁמוֹת
 יִשְׂרָאֵל, וּבִתּוֹכֶם הָיָה רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּר יוֹחָאִי, שֶׁהוּא
 הַשְּׂאִיר לָנוּ אֶת הַזִּהָר הַקְּדוּשׁ וְהַתְּקוּנֵי זֶהָר, שֶׁבָּהֶם
 מִתְגַּלִּים כָּל סִתְרֵי תוֹרָה, שֶׁאָמַר: 'דִּי שְׂאֲנִי נִמְצָא
 בְּעוֹלָם' (סֵפֶה נב.).; וּבִזְכוּת רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּר יוֹחָאִי,
 אֲנַחְנוּ קִיָּמִים עַכְשָׁו. כִּי הוּא מָסַר אֶת נַפְשׁוֹ לְגִלוֹת
 אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְכָל הָעוֹלָם כְּלוּ. מִכָּאֵן אָנוּ
 לְמִדִּים, שֶׁאָסוּר לְהִתְיַאֵשׁ, אַף שֶׁעָשִׂינוּ מֵה
 שֶׁעָשִׂינוּ, וּבְנִינוּ בְּנִין לְתַפְאָרָה וְנַחֲרָב, אָסוּר

להתיאש, אלא צריכים להתחיל מחדש — לקרב
 עוד ועוד נשמות אל הקדוש-ברוך-הוא; כי אף
 פעם לא נדע, אולי עתה נקים תלמידים כאלו,
 שמהם יצא תלמיד אחד שיאיר את כל העולם עם
 אור אין סוף ברוך הוא. לזאת, בני ובנותי
 היקרים! ראו לקחת עצמכם בידכם, ואל תתיאשו
 בשום פנים ואפן, תחזרו בתשובה שלמה, ותדעו
 שאין ענין של יאוש, אדרבה! הבה נתחיל מעתה
 לחזור בתשובה שלמה, ואשרי האדם הזוכה
 להחזיר את אחרים בתשובה, אשר אין מצוה
 גדולה מזו, כמוכא בזהר הקדוש (נשא קכח):
 זכאה מאן דאחיד בידיה דחיביה; אשרי מי
 שאוחז בידי החוטאים להשיבם בתשובה. לזאת,
 בני ובנותי היקרים! אם רצונכם לתקן את כל
 אשר פגמתם ושחתם עד כה, עקר תקונכם —
 שתלכו ותחזירו יהודים בתשובה, ובזכות זה
 נזכה לקבל את פני השכינה. ואין עוד תקוין על
 העבר הרע של האדם, כמו לעסק בעסק קדוש
 ונורא זה, להחזיר בני-אדם בתשובה שלמה אליו
 יתברך, אשר אין עוד למעלה מזה; אשרי מי
 שעוסק בעבודה הקדושה הזו — להחזיר את
 הבריות אל צור מחצבתם אליו יתברך, שעל-ידי-

זֶה יְזֻכָּה שְׂיִמְחַל לוֹ הַקָּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל כָּל
עוֹנוֹתָיו, וְיִזְכָּה לְהַשְׁתַּעֲשֵׂעַ בְּשַׁעֲשׂוּעַ דְּמִלְכָּא,
וְיִסְתַּכַּל בְּזִיו שְׂכִינַת עֲזוֹ יִתְבַּרֵּךְ; אֲשֶׁרִי לוֹ בְּזֶה
וּבְבֹא לְנִצַּח נְצָחִים.

תָּם וְנִשְׁלָם, שְׁבַח לְאֵל בּוֹרֵא עוֹלָם!